

Στερεότυπα φύλου στις επαγγελματικές επιλογές των νέων γυναικών

ΤΟ ΓΥΝΑΙΚΕΙΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΟ Ν. ΚΙΛΚΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 8 ΜΑΡΤΙΟΥ 2017
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ

Φύλο και επάγγελμα. Πού βρισκόμαστε;

Στερεοτυπικές αντιλήψεις

- «Πεποιθήσεις» που έχουν τα άτομα και αφορούν μέλη ομάδων ή αναπαραστάσεις που αποθηκεύονται στη μνήμη από την οποία ανακαλούνται, ρυθμίζοντας τη συμπεριφορά απέναντι σε αυτές τις ομάδες. Απλοποιημένες εικόνες που μας βοηθούν να χειριστούμε πολύπλοκες πληροφορίες από το περιβάλλον χωρίς επιπλέον επεξεργασία
- Αυτό που διαμορφώνει τα στερεότυπα είναι οι κοινωνικοί ρόλοι που λαμβάνουν τα άτομα

Στερεότυπα φύλου 1

- Σύμφωνα με απόψεις παιδοψυχολόγων, τα παιδιά είναι σε θέση να διακρίνουν ανάμεσα σε «ανδρικά» και «γυναικεία» επαγγέλματα από την ηλικία των δύομισι χρόνων.
- Οι γυναίκες στη φροντίδα του σπιτιού και των παιδιών και οι άνδρες ως εξασφαλιστές των απαραίτητων για τη συντήρηση μιας οικογένειας.

Στερεότυπα φύλου 2

- Η προσέγγιση του κοινωνικού φύλου ξεπερνά τα βιολογικά δεδομένα και εστιάζει στα πολιτισμικά για να αποδώσει την κοινωνική διάσταση των γνωρισμάτων της συμπεριφοράς ανδρών και γυναικών.
- Εάν το βιολογικό φύλο καθορίζεται από τη φύση, ο «ανδρισμός» και η «θηλυκότητα», οι τρόποι με τους οποίους υπάρχει κάθε φύλο χωριστά και σε σχέση με το άλλο, αποτελούν κοινωνικές κατασκευές, οι οποίες καθορίζονται ιστορικά.

Στερεότυπα φύλου 3

- Η έννοια του κοινωνικού φύλου συμβάλλει στο να κατανοήσουμε το διαφορετικό φάσμα κοινωνικών συμπεριφορών που προσιδιάζει σε και αναμένεται από κάθε φύλο.
- Εξηγεί γιατί η εξάρτηση, η υπακοή και η «αδυναμία» των γυναικών θεωρήθηκαν ως «φυσικές» παράμετροι του φύλου τους, παρόλο που δεν είναι.
- Εξηγεί τις εκπαιδευτικές και επαγγελματικές επιλογές των νέων γυναικών αλλά και τη στάση του οικογενειακού περιβάλλοντος

Στερεότυπα φύλου 4

Τα φυλετικά στερεότυπα προέκυψαν από τους διαφορετικούς ρόλους που καταλαμβάνουν τα δύο φύλα.

- Από τη στιγμή που υπάρχει διαχωρισμός των ρόλων, το κάθε φύλο έχει τις δικές του ενασχολήσεις τόσο μέσα στο σπίτι όσο και στην αγορά εργασίας.
- Στο ίδιο επαγγελματικό περιβάλλον το κάθε φύλο αναλαμβάνει διαφορετικές αρμοδιότητες.

Οικογένεια και στερεοτυπικές αντιλήψεις

- Ένας μεγάλος αριθμός πατεράδων συχνά δείχνει ενδιαφέρον για την απασχόληση των αγοριών αλλά δεν εμπλέκεται στη διαδικασία της επαγγελματικής επιλογής των κοριτσιών, και αν αυτό γίνει, κατευθύνει το παιδί του με βάση τα στερεότυπα.
- Η εργασιακή απασχόληση θεωρείται δευτερεύουσα.
- Η γυναικεία ανεργία δεν θεωρείται, από άνδρες και γυναίκες, τόσο επώδυνη όσο η ανδρική.
- Οι έφηβες νέες παγιδεύονται στην γυναικεία φύση τους. Οι επιλογές τους εκπροσωπούν την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή πραγματικότητα, αλλά όχι τον εαυτό τους.
- Τα κορίτσια τελικά βρίσκονται να εξερευνούν καριέρες από μία περιοριστική γκάμα επαγγελματικών επιλογών σε σύγκριση με τα αγόρια.

Σχολείο και στερεοτυπικές αντιλήψεις

- Η εμμονή σε παραδοσιακές στάσεις ως προς τις εκπαιδευτικές και εργασιακές επιλογές των αγοριών και των κοριτσιών θεωρείται ότι έχει σχέση με το γεγονός ότι οι γυναίκες εκπαιδευτικοί κυριαρχούν στις χαμηλές βαθμίδες του εκπαιδευτικού συστήματος και οι άνδρες στις ανώτερες – ιδιαίτερα στους τομείς των μαθηματικών, της τεχνολογίας και των φυσικών επιστημών.
- Διενεργείται με διάφορους τρόπους, με κυριότερο την επίδοση σε διάφορα αντικείμενα, όπου όμως οι γυναίκες ασχολούνται περισσότερο με εργασίες φροντίδας και λιγότερο με δραστηριότητες όπως είναι τα σπορ και οι μηχανολογικές ενασχολήσεις.
- Το αποτέλεσμα είναι να δημιουργείται σε αυτές μεγαλύτερη διαβλεπόμενη αυτεπάρκεια ως προς τις «γυναικείες» ενασχολήσεις και χαμηλότερη ως προς τις ανδρικές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η επιλογή ενασχόλησης με θεωρητικές σπουδές έναντι των θετικών.

Φύλο και αυτοαντίληψη

- Οι άνδρες γενικά θεωρούνται ικανοί, λογικοί, διεκδικητικοί, επιθετικοί, έξυπνοι, ανταγωνιστικοί, καλοί στις θετικές επιστήμες, ενώ οι γυναίκες πιστεύεται πως είναι αδύναμες, φλύαρες, ευγενικές, παθητικές, εξαρτημένες, θερμές, εκφραστικές και με κλίση στη λογοτεχνία και την τέχνη.
- Τα περισσότερα από τα χαρακτηριστικά προσωπικότητας που εμπεριέχονται στο ανδρικό στερεότυπο αξιολογούνται θετικά, συχνότερα από εκείνα του γυναικείου στερεότυπου.
- Τόσο οι άνδρες όσο και οι γυναίκες έχουν ενσωματώσει στην αυτοαντίληψη τους τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας που ενυπάρχουν στο στερεότυπο του φύλου τους και κάνουν αντίστοιχες επιλογές.

Φύλο και εργασία

- Στο χώρο της εργασίας στην Ελλάδα, σύμφωνα με έρευνα του ΚΕΘΙ η απασχόληση των γυναικών συγκεντρώνεται σε θέσεις εργασίας που χαρακτηρίζονται από έλλειψη σταθερότητας και η εργασία των γυναικών θεωρείται συμπληρωματική αυτής των ανδρών.
- Ωστόσο η αύξηση της προσφοράς εργασίας των γυναικών που απέκτησαν προσόντα ώστε να διεκδικήσουν κατεξοχήν παραδοσιακές ανδρικές δουλειές, είχε ως αποτέλεσμα να επηρεαστεί η απασχόληση.

Φύλο και επιχειρηματικότητα

- Οι έρευνες τονίζουν ότι για τις γυναίκες είναι πιο δύσκολο να ξεκινήσουν μία επιχειρηματική μονάδα λόγω : έλλειψης ευκαιριών ανάπτυξης των κατάλληλων δεξιοτήτων, έλλειψης προσδοκιών από την επιχειρηματικότητα και αυξημένων απαιτήσεων οι οποίες θα τους έκαναν να μπερδέψουν τους ρόλους τους.
- Οι γυναίκες επιχειρηματίες αναζητούν την ελευθερία να συνδυάσουν την οικογένεια, με ένα καλό εισόδημα που εκφράζει την ανάγκη για ευελιξία η οποία δεν συναντάται στους άνδρες επιχειρηματίες.

Φύλο και επιχειρηματικότητα

Τα ατομικά χαρακτηριστικά της γυναίκας επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στις ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις **συμπυκνώνουν** τα αποτελέσματα των στερεότυπων αντιλήψεων που δημιουργήθηκαν μέσω κοινωνικών διεργασιών (οικογένεια, σχολείο, κοινότητα, κράτος....)

- Οι γυναίκες επιχειρηματίες προτιμούν είτε να ιδρύουν μόνες τους τις επιχειρήσεις ή να συνεχίζουν την οικογενειακή επιχείρηση και δεν στρέφονται τόσο στην εξαγορά των επιχειρήσεων όσο οι άνδρες.
- Οι περισσότερες των γυναικών στρέφονται σε επιχειρήσεις του τριτογενούς τομέα, με κυρίαρχη την παροχή προσωπικών υπηρεσιών και το λιανικό εμπόριο.
- Οι γυναίκες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης επιλέγουν κυρίως επιχειρήσεις που έχουν παραδοσιακή σχέση με την εργασία των γυναικών στο σπίτι (π.χ. βιοτεχνία επίπλων, ενδυμάτων).

Φύλο και επαγγελματικές επιλογές.

Τι κάνουμε;

- Υιοθετούμε στρατηγικές και δράσεις συμβουλευτικής με την οπτική του φύλου
- Οργανώνουμε προγράμματα γνωριμίας με τη αγορά εργασίας σε τομείς όπου υπολείπονται οι γυναίκες
- Στηρίζουμε προγράμματα ενδυνάμωσης των δεξιοτήτων που απαιτούνται στο σύγχρονο επαγγελματικό περιβάλλον

Προτάσεις

Δουλειά των φορέων είναι:

- να αναδείξουν τις διαφορές ανάμεσα στα φύλα ως στοιχείο δύναμης
- να εξομαλύνουν (έως να εξαλειφτούν) σε θεσμικό επίπεδο τις στερεότυπες συμπεριφορές
- να ενδυναμώσουν τις προσδοκίες των νέων γυναικών
- να επιδιώξουν την σύμπλευση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες

Ευχαριστούμε

ΚΕΣΥΠ ΚΙΛΚΙΣ

Τηλ. 2341353377

Email: kesyp@dide.kil.sch.gr